

Achtergrond-
informatie over
cacao en de steun
van Solidaridad
aan cacao-
boeren

‘CACAO, C’EST MON ESPOIR’

– cacao is mijn hoop –

Duurzame economie begint met solidaridad

Solidaridad

‘Cacao, c’est mon espoir’

‘Cacao is mijn hoop’ Deze uitspraak van de cacaoboerin Madame Simone Gohou uit Ivoorkust illustreert de situatie waarin de cacaoboeren in Ivoorkust zich bevinden: moeilijke leef- en werkomstandigheden. Cacao verkopen is hun enige kans om te overleven.

Solidaridad zet zich in om deze slechte omstandigheden te verbeteren. Samen met UTZ Certified ontwikkelen we methodes om dit te bereiken. Dit doen we door het ondersteunen van cacaoboeren bij hun omschakeling naar duurzame productie en het uitgeven van certificaten. Er zijn inmiddels al 2000 boeren die zo’n certificaat hebben ontvangen. Er is weer hoop.

Economie

Ivoorkust produceert 40% van alle cacao ter wereld. De ontwikkeling van het land wordt al jarenlang bedreigd door armoede, geweld, corruptie, slechte infrastructuur.

tuur, analfabetisme en gebrekkige gezondheidszorg. Corruptie en de liberalisering van de cacaosector in Ivoorkust heeft de Ivoriaanse overheid ervan weerhouden om voldoende te investeren in de cacaosector. En de verwachte private investeringen bleven uit.

Ghana heeft zich van begin af aan verzet tegen de liberalisering. De cacaosector heeft daar juist een cruciale rol gespeeld in de strijd tegen armoede. Investerings van de Ghanese overheid hebben de sector verder ontwikkeld. De productie is de laatste jaren gegroeid en is van betere kwaliteit.

foto iStock

In de Ivoorkust leven zo'n 700.000 kleine cacaoboeren met gemiddeld 5 hectare land. Zij produceren daar jaarlijks 1,3 ton. De regio West-Afrika is verantwoordelijk voor 70% van de wereldproductie. De boeren in Ivoorkust krijgen nog niet de helft van de handelsprijs. De rest gaat naar tussenhandelaren en de overheid die hoge belastingen heft. De helft van de wereldwijde cacao productie bereikt via de Amsterdamse haven de consument

De kwantiteit en de kwaliteit van de cacao is de laatste jaren achteruit gegaan. Eerst konden de cacaoboeren nog redelijk hun gezinnen voorzien. Maar door een drastisch dalende cacaoprijs op de wereldmarkt verdienen gezinsbedrijven nu nog nauwelijks aan de cacao. Investeren in nieuwe cacaobomen en in goed onderhoud van de cacaoplantages (o.a. goed bodembeheer, onderhoud van de schaduw- en cacaobomen) is financieel niet mogelijk en wordt over het algemeen dus achterwege gelaten.

Hierover zegt madame Simone:

“Mijn cacaobomen dienen vervangen te worden. Hun hoge leeftijd maakt dat de opbrengst laag is. De cacaoplantage zal opnieuw ingericht moeten worden. Met de hoge kosten voor de bestrijdingsmiddelen en de lage cacaoprijs vormen deze problemen samen mijn grootste zorgen.”

Cacao vormt een aanslag op de tropische bossen

Ivoorkust is de grootste cacao-exporteur ter wereld. De Ivoriaanse regering dankt een groot deel van haar inkomsten aan belastingen op de cacao. Het is daarom niet verwonderlijk dat de regering (gezins)bedrijven stimuleert om cacaobomen aan te planten.

Veel boerenfamilies in het zuiden van Ivoorkust stapten daarom in de cacao. Ook kwamen veel boerenfamilies uit andere delen van Ivoorkust naar het zuiden, waar ze stukjes land ter beschikking kregen om cacao te verbouwen. Veel tropisch regenwoud aan de zuidkust van Ivoorkust is in de loop van de jaren letterlijk omgekapt om plaats te maken voor kleinschalige cacaoteelt. Doordat boeren weinig verstand hebben van duurzame landbouwtechnieken, veroorzaken ze slecht bos- en bodembeheer. Hierdoor raakt de grond snel uitgeput en moeten de cacaoboeren na verloop van tijd op zoek gaan naar nieuwe grond om cacaovelden aan te leggen. De bomen en bossen worden daarvoor gekapt en verbrand. Cacao wordt daarom ook een echte *rainforest killer* genoemd.

fotoTommy Garnett

Voor mens- en milieu gevaarlijke pesticiden

De cacao productie is kwetsbaar. Ze wordt gekenmerkt door plantziekten, schimmels en plagen. Het probleem is sterk verbonden met matig beheer van bodem en gewassen.

Afrikaanse cacao boeren gebruiken verschillende pesticiden. Veel van deze pesticiden worden aangemerkt als riskant tot zeer riskant voor de gezondheid. In veel ontwikkelde landen zijn deze pesticiden verboden. De cacao boeren die deze middelen gebruiken, klagen over irritatie van huid, maag of longen na het aanbrengen van pesticiden.

Het probleem wordt verergerd door het feit dat veel boeren niet over de kennis en vaardigheden beschikken om zorgvuldig met de pesticiden om te gaan. De pesticiden komen door verwaaiing en uitspoeling ook in het ecosysteem terecht en in het grondwater

foto Olaf Hammelburg

Kinderarbeid

De inzet van kinderen in het familiebedrijf is een reguliere praktijk in Ivoorkust. Naar schatting gaat het om meer dan vele duizenden kinderen tussen de 6 en 14 jaar. Een aanzienlijk deel van de kinderen doet gevaarlijk werk. Dat bestaat vooral uit twee taken: ten eerste het toedienen van schadelijke pesticiden; ten tweede het openleggen van nieuwe landbouwgrond met behulp van machetes. Er is in enkele gevallen ook sprake van dwangarbeid.

Wat doet Solidaridad concreet?

Solidaridad en Utz Certified hebben vanaf 2007 samenwerking gezocht met de cacao producenten, de verwerkende industrie, het WWF en Oxfam Novib. Samen ontwikkelde ze de Utz Certified Cacao Standaard. In Ghana en Ivoorkust werkt Solidaridad sinds 2008 aan het verduurzamen van de cacao productie. Trainingen helpen boeren om duurzamer te produceren en te voldoen aan de criteria van Utz Certified. In de trainingen is extra aandacht voor de positie van vrouwen die vaak een groot deel van het werk verzetten. Tegelijkertijd zorgt Solidaridad ervoor dat de duurzame cacao ook daadwerkelijk verkocht kan worden in Europa.

Nestlé, Ahold, Mars (o.a. Mars, Twix, M&M's), Heinz (o.a. Kwatta, De Ruijter, Venz) en een groeiend aantal handelsbedrijven en buitenlandse merken hebben zich inmiddels aangesloten bij het programma.

foto Olaf Hammelburg

“Mensen van de cacaoöperatie COOPAGA, waarvan ik lid ben, kwamen naar ons dorp. Zij maakten ook mij enthousiast voor het programma van Solidaridad. Met andere leden van de coöperatie in onze gemeenschap kregen we groepsgewijs verschillende trainingen. Niet in het dorp, maar gewoon in de praktijk. Lessen en trainingen terwijl we tussen de cacao bomen instonden. Die gezamenlijke trainingen versterken ons gemeenschapsgevoel. Het sterkt ook onze coöperatie”, aldus madame Simone.

“In mijn opinie is de training, die gericht is op verbetering van het algemeen beheer van de plantage, het belangrijkste aspect. De trainingen helpen me ook beter de verschillende ziektes te bestrijden. Ik kan al positieve veranderingen zien op mijn plantage. Ik verwacht dit jaar een hogere opbrengst aan cacao bonen. Ook verwacht ik een betere prijs voor de cacao.”

Een aantal zaken waarbij Solidaridad de cacao boeren in Ivoorkust, Peru en Ghana ondersteunt

- **Versterken van boerenorganisaties.**
- **Trainen van boeren en boerinnen zodat ze voldoen aan de regels van Utz Certified.**
- **Begeleiden bij projectmanagement.**
- **Aandacht voor de positie van vrouwen en hun zeggenschap over de opbrengsten.**
- **Ondersteunen van boeren met marktkennis en marketing.**
- **Zorgen voor transparantie in de markt waardoor boeren een betere onderhandelingspositie krijgen.**
- **Toepassen van betere teelttechnieken waardoor de grond minder snel uitput. Hierdoor kunnen boeren met minder kunstmest toe, houdt de bodem het water beter vast en neemt de erosie af. Zo wordt de teelt duurzamer en hoeven boeren geen tropisch regenwoud meer te kappen.**

Goed op weg

De eerste Utz Certificaten werden in de zomer van 2009 na inspectie uitgereikt aan ongeveer 2000 cacaoboeren en -boerinnen. Zij voldoen aan de eisen die Utz Certified geformuleerd heeft. Vanaf nu vinden ieder jaar inspecties plaats. Belangrijker dan de jaarlijkse controle, is de ondersteuning die de producenten krijgen bij bodembeheer, veilig gebruik van bestrijdingsmiddelen, onderhoud van de cacaobomen en de toegang tot krediet en afzetmarkten. Betere kwaliteit en hogere opbrengsten moeten zorgen voor een beter inkomen in een van de armste landen ter wereld. Aan het einde van 2009 wordt de eerste gecertificeerde cacao in Amsterdam verwacht. Als alles goed gaat, zullen in 2010 de eerste repen chocola met het Utz *Good Inside* logo in winkels en supermarkten over de toonbank gaan.

“Voor mij en mijn familie biedt Solidaridad een grote mogelijkheid ons leven te verbeteren. Drie wensen hopen we als gemeenschap in de toekomst te realiseren: een waterpomp, een medische post en alfabetisering. Zonder cacao kan ik niet leven”, verzucht madame Simone: “cacao is mijn hoop.”

Steun Solidaridad

Uw steun is hard nodig voor het verbeteren van de leefomstandigheden van de cacaoboeren in bijvoorbeeld Ivoorkust. Steun Solidaridad en werk zo mee aan een duurzame economie. Waarin een waardige plaats is voor iedereen. Voor een markt waarin niemand wordt weggedrukt of over het hoofd gezien.

Solidaridad

Duurzame economie begint met solidaridad

Giro 180 44 44 · www.solidaridad.nl/advent

’t Goylaan 15, 3525 AA Utrecht · tel: 030 272 03 13 · info@solidaridad.nl

